

The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

International Journal of Social Science

Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS7729>

Number: 70 , p. 19-37, Autumn I 2018

Araştırma Makalesi / Research Article

Yayın Süreci / Publication Process

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date - Yayın Kabul Tarihi / The Published Date

02.07.2018

22.09.2018

Yayınlanma Tarihi / Publication of Acceptance Date

30.09.2018

**2018 YILINDA İLK DEFA UYGULANACAK OLAN
“YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI” HAKKINDA
LİSE ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ***

*OPINIONS OF THE HIGH SCHOOL STUDENTS ABOUT
“HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS EXAMINATION” TO BE
APPLIED FOR THE FIRST TIME IN 2018*

Doç. Dr. İlknur Maya

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9964-1382>

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

Öğrt. Sedat Yakut

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6492-9439>

MEB, İngilizce Öğretmeni

Öz

Türkiye’de genç nüfusun yüksek olması, eğitim hizmetlerine olan talebi her geçen gün artırmaktadır. Türk eğitim sisteminde, eğitim için artan talebi karşılayabilmek adına Cumhuriyet’ten günümüze kadar olan süreçte tüm eğitim kademelerinde yeni uygulamaların hayata geçirilmiş olduğu bilinmektedir. Yükseköğretim kademesinde uygulamalar ele alındığında, kontenjanların artırılması tek başına yeterli olmamış, aynı zamanda kaliteyi koruyabilmek için üniversitede öğrenim görme hakkına yönelik olarak öğrencilere merkezi sınavdan başarılı olma şartının getirildiği görülmektedir. Böylece, Türk eğitim sisteminde öğrencilerin, ortaöğretim kademesinden yükseköğretim kademesine geçişte merkezi yerleştirme sınav sonucuna göre üniversiteye kabul edildikleri bilinmektedir. Ancak Türkiye’de bu sınavlar, yıllar içinde isimleri veya içeriği değişen şekilde uygulanmıştır ve uygulanmaya devam edilmektedir. Bunun son örneği ise, orta-

* Bu çalışmanın ilk hali, 1-3 Şubat 2018 tarihlerinde Kuşadası/Aydın’da düzenlenen “XV. Avrupa Sosyal ve Davranış Bilimleri Konferansı”nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

öğretimden yükseköğretime geçişi sağlayan sınav sisteminde olan değişikliktir. Bu yeni sınav sisteminin adı, "Yükseköğretim Kurumları Sınavı" (YKS) olarak kamuoyunda yer almaktadır.

Bu araştırmada, 2018 yılında ilk defa uygulanacak olan Yükseköğretim Kurumları Sınavı hakkında lise son sınıf (12.sınıf) öğrencilerinin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, veri toplayabilmek için Çanakkale İbrahim Bodur Anadolu Lisesi son sınıf (12.sınıf) öğrencilerine anket uygulanmıştır. Uygulanan anket beşli likert ölçeğinden oluşmaktadır ve elde edilen veriler IBM SPSS Statistics 21 programında test edilerek analiz edilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre; lise son sınıf (12.sınıf) öğrencileri, YKS' de oturum sayısının azaltılmasını, YKS' nin 1 hafta sonunu kapsamasını ve YKS' nin birinci oturumunda elde edilen 200 ve üzeri puanın ikinci yılda da kullanılabilir olması olumlu bulmaktadır. Diğer taraftan lise son sınıf (12.sınıf) öğrencileri, YKS' de soru sayılarının ve sürelerinin yeterli olmadığını, YKS' nin önceki sınav sistemine göre kurs merkezine olan ihtiyacı azaltmayacağını ve YKS' nin ilk kez uygulanmasının kargaşaya sebep olacağını düşünmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim, Yükseköğretim Kurumları Sınavı, Ortaöğretimden Yükseköğretime Geçiş, Üniversiteye Giriş, Lise Öğrencileri

Abstract

The high population of young people in Turkey is also increasing the demand for education services day by day. In Turkish education system, it is known that new applications have been passed down in all stages of education from the Republic to the day period in order to meet this increasing demand for the education. When the applications at the higher education stage are considered, it is seen that the increase of the quotas is not enough alone; and at the same time, in order to be able to maintain quality, the students are required to be successful in the center examination for the right to study at university. So, in Turkish education system, it is known that students are accepted to the university according to the central placement test score to transit from secondary stage to the higher education stage. However, the exams were applied as well in Turkey as its content or names changed over the years and still continue to be applied. The last example of this is a change in the examination system which provides transition from secondary stage to the higher education. The name of the new exam system is called in the public as "Higher Education Institutions Examination" (YKS).

In this study, it is aimed to determine the senior of high school students' (12th grades) views about the Higher Education Institutions Examination to be applied for the first time in 2018. In order to be able to collect data regarding to this aim, questionnaire was applied to the senior students (12th grades) of Çanakkale İbrahim Bodur Anatolian High School. The applied questionnaire is consisted of five-point likert scale and the obtained data were tested via the IBM SPSS Statistics 21 program.

According to the results of the research; the senior of high school students (12th grades) find it positive to reduce the number of sessions at the YKS, to include the 1-week coverage of the YKS, and to be able to use the point which is 200 and over in the first session of the YKS in the second year. However, the senior of high school students (12th grades) think the question numbers and duration of the YKS are not adequate, the YKS will not reduce the need for the course center according to the previous examination system, and the first YKS will cause confusion.

Key Words: Higher Education, Higher Education Institutions Examination, Transition from Secondary Stage to Higher Education Stage, Entrance to University, High School Students

GİRİŞ

Eğitim, bireyin yaşantısı yoluyla bilinçli olarak istenen değişimleri oluşturması süreci olarak tanımlanabilir. Günlük dilde daha çok, iyi nitelikler kazandırmak anlamında kullanırken eğitim daha dar manada öğretimle aynı anlamda kullanılmaktadır. Eğitim sözcüğü Divan-ı Lügati't Türk'teki karşılığı olan igitmek, ikigmek, terbiye etmek, yetiştirmek (ikdilmek) sözcüğünden türemiştir (Güven, 2014: 2).

Eğitimin en önemli işlevlerinden biri öğrencilerin duyuşsal, devinişsel ve bilişsel becerilerini geliştirmektir. Öğrenme ve öğretme süreci ise, devingendir. Bu süreç, yenilenme kadar süreklilik arz etmeli ve zorunlu olmalıdır. Bu durum, öğrenme ve öğretme sürecinin hedeflerine ulaşma düzeyinin değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır (Yurdabakan, 2008: 38).

Eğitim sisteminde, değerlendirme sürecinde en etkin olan araçlardan biri, sınavlardır. Sınavlar, öğrencilerin belli bir süre eğitim-öğretim sonrasında elde etmesi beklenen kazanımların hangi derecede olduğu saptamak için uygulanır. Sınav sonuçlarına göre, kimi zaman adaylar üst öğrenimdeki bir okula yerleşme fırsatı, kimi zaman ise bir işe girme fırsatı yakalamaktadır.

Günümüzde birçok iş için, lisans derecesi ön koşul haline gelmiştir. Kazanılan akademik dereceler, işverenlere çalışanlarının kalitesi ve muhtemel potansiyeli hakkında bir değerlendirme sağladığı için bu dereceler önemi de gün geçtikçe artmaktadır (Davidovitch, Byalsky, Soen ve Sinuani-Stern, 2013: 38-39). Bu nedenle, çoğu Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü-OECD üyesi ülkelerinde yükseköğretim, öncelikle kamuoyunun bir parçası olarak görülmektedir (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2003: 75).

Genellikle, gelecekte iyi bir yaşam standardına sahip olmak isteyen insanların, okul öncesi eğitim kurumlarından başlayarak

yükseköğretim kurumlarında kaliteli eğitim-öğretim aşamalarından geçmesi gerekir. İlköğretimden ortaöğretime geçiş oranlarının yükselmeye devam etmesi, ortaöğretimde okullaşma oranları ve mezun sayılarının artması, yükseköğretimdeki yaş yelpazesinin genişlemesi, yükseköğrenim görmeye sosyal talep artışı, yükseköğretim sonrasında istihdama erişimin kolaylaşacağı düşüncesi, ayrıca kızların yükseköğretime katılımının erkeklerden fazla olması gibi etkenlerden dolayı Türkiye'de yükseköğretime talep artma eğilimindedir (Kavak, 2011: 57).

Türkiye'de okul öncesinden başlayarak yükseköğretim kademesine kadar olan süreçte eğitim sistemini düzenleyen Milli Eğitim Bakanlığı, 2011 yılı itibariyle yeniden yapılanma sürecine girmiştir. Bu yapılanmayla birlikte, Türk eğitim sisteminde öğretmenlerin işe alınma süreci, yöneticilerin görevlendirilmesi, denetim sisteminde Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın yapılanması ve görev alanları, zorunlu eğitimin süresi ve eğitim kademeleri arası geçişte uygulanacak merkezi sınavlar gibi bazı alanlarda önemli değişiklikler yapılmıştır.

Türk eğitim sisteminde, 2011 yılında MEB Teşkilat yapılanmasıyla birlikte yeniden yapılanma süreci başlamıştır. Bu süreçten sonra, eğitim sisteminde uygulamaya geçen önemli değişikliklerden ilki, öğretmenlerin Milli Eğitim Bakanlığı'nda istihdamıyla ilgilidir. Buna göre, 3 Ağustos 2016'da Resmi Gazete'de yayımlanan "Sözleşmeli Öğretmen İstihdamına İlişkin Yönetmelik"e göre öğretmen adayları KPSS'ye ek olarak sözlü sınava da tabi tutulacaktır. Bu yönetmelikte, "KPSS puan sıralamasına göre en yüksek puan alandan başlamak üzere, alanlar için belirlenen kontenjan sayısının üç katı aday sözlü sınava çağrılarak ve sözlü sınav sonucu alınan puana göre, öğretmen adayları işe başlamaktadır" hükmü yer almaktadır (Resmi Gazete, 2016, md. 12).

Bir diğer değişiklik ise, "Milli Eğitim

Bakanlığı'na Bağlı Eğitim Kurumlarına Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği"nde olmuştur. Bu yönetmeliğe göre, yöneticilerin dört yıllığına görevlendirileceği ve okul yöneticilerinin yöneticilik görevlerini ikinci görev olarak yürüteceği hüküm altına alınmıştır (Resmi Gazete, 2017, md. 1-21).

Türkiye'de 2011 yılında başlayan yeniden yapılanma ile birlikte, MEB'te Teftiş Kurulu Başkanlığı amaç, isim, örgüt yapısı, görev ve yetki açısından değişikliğe uğramıştır. Bu değişim, 2017 yılı Ağustos ayına kadar bir dizi yasal düzenlemeyi de beraberinde getirmiştir.

Türk eğitim sisteminde son dönemlerde yapılan en önemli değişikliklerden birisi de zorunlu eğitim süresinde gerçekleştirilmiştir. Bu değişiklikte, 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren 8 yıllık kesintisiz zorunlu eğitim yerine, 12 yıllık zorunlu kademeli eğitim getirilmiş, ayrıca 12 yıllık süre üç kademeye ayrılmıştır. Birinci kademe 4 yıl süreli ilköğretim (1. 2. 3. ve 4. sınıf), ikinci kademe 4 yıl süreli ortaokul (5. 6. 7. ve 8. sınıf) ve üçüncü kademe 4 yıl süreli lise (9. 10. 11. ve 12. sınıf) olarak düzenlenmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2012: 10).

Bunlara ek olarak, eğitim kademeleri arası geçişlerde uygulanan sınav sisteminde de önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Bunlardan birisi, temel eğitimden ortaöğretime geçişte yaşanmıştır. Buna göre, Temel Öğretimden Orta Öğretime Geçiş (TEOG) sınavı en son 2017 yılında uygulanmış olup, 2017-2018 eğitim-öğretim yılından itibaren temel eğitimden ortaöğretime geçiş için "Merkezi Sınav" sistemine geçilmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2016).

Görüldüğü üzere, Türkiye'de eğitim alanında birçok yenilikler yapılmış ve değişikliğe gidilmiştir. Yıllar içinde isimleri ve içerikleri değişebilen temel eğitimden ortaöğretime geçiş ve ortaöğretimden yükseköğretime geçiş sınavları hâlen uygulanmaktadır. Sınavlardaki bu değişimler, derslerin sınavlardaki ağırlıklarını da soru sayısı olarak etkileyebilmektedir (Biçer, 2013). Kaldı bu sınavlar, isim,

içerik bakımından olduğu gibi uygulanma şekli açısından da değişebilmektedir. Bunun son örneği ise, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından 12 Ekim 2017 tarihinde ortaöğretimden yükseköğretime geçiş sınav sisteminde yapılan değişikliklerdir.

Yükseköğretime giriş sınavının yeni adı, 2017-2018 eğitim öğretim yılından itibaren "Yükseköğretim Kurumları Sınavı" (YKS) olarak belirlenmiştir. Buna göre YKS, üç oturumdan oluşmaktadır. Adaylar ilk oturumda, Temel Yeterlilik Testi (TYT)'ni alacaklardır. Türkçe, Temel Matematik, Sosyal Bilimler ve Fen Bilimleri testlerinden oluşan TYT'de sorular, yıllardır eleştirilen ezbere dayalı sınav sisteminden muhakemeye yapmaya ve bilgiyi kullanmaya dayalı sınav sistemine geçmeyi hedeflemektedir. Böylece, bilgiyi ezberlemeye dayalı bir çerçeveden uzaklaşarak; ölçmede muhakeme, anlama ve çıkarımda bulunma evresine geçilecektir. İkinci oturumda da adaylar Alan Yeterlilik Testi (AYT)'ni alacaklardır. AYT oturumunda önceki yıllarda takip edilen usule uygun olarak lise müfredatına dair bilgisi esas alınacaktır. Üçüncü oturumda ise, adaylar Yabancı Dil Testi (YDT)'ne tabi tutulacaktır. Birinci oturum olan TYT, tüm adayların girmesi gereken sınav olup, ön lisans programları için yeterlidir. Lisans programları için ise, adaylar amacına göre ikinci ve/ veya üçüncü oturuma girecektir (Yükseköğretim Kurulu, 2017: 2-3).

Bu araştırmanın temel amacı, 2018 yılında ilk defa uygulanması planlanan YKS hakkında lise son sınıf (12.sınıf) öğrencilerinin görüşlerini saptamaktır. Bu amaçla, Çanakkale İbrahim Bodur Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören lise son sınıf (12.sınıf) öğrencileri üzerinde anket uygulanmış ve elde edilen veriler IBM SPSS Statistics 21 programı yardımıyla analiz edilerek yorumlanmıştır. Çalışmada ilk olarak, ortaöğretimden yükseköğretime geçiş sınavlarının kavramsal çerçevesi ortaya konularak sınavların tarihsel gelişimine değinilmiştir. İkinci olarak ise, araştırma yöntemine yer verilmiştir. Üçüncü olarak araştırmanın bulgularına yer verilmiştir. Burada, lise son sınıf

(12.sınıf) öğrencilerinin hem demografik özellikleriyle ilgili bulgular hem de YKS ile ilgili görüşleri ortaya konularak yorumlanmıştır. Son olarak da sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Türkiye’de ortaöğretimden yükseköğretime geçiş sınavları sosyal, psikolojik, ekonomik, bireysel yönleri, sebepleri ve sonuçları bakımından incelendiğinde güncelliğini koruyan bir konudur (Özdemir, 2006: 24). Lise veya dengi okulları mezunları, yükseköğretim kurumlarına girmek için aday olmaya hak kazanır. Adayların yükseköğretim kurumlarına nasıl ve hangi giriş şartlarına göre kabul edileceğine Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yaparak Yükseköğretim Kurulu karar verir (Resmi Gazete, 1973, md. 31).

Üniversiteler 1960’lı yıllara kadar lise mezunlarının bir kısmını sınavsız olarak, bir kısmını ise başvuru sırası, lisede öğrenim gördüğü bölüm ve lise bitirme derecesine göre kabul etmiştir. Daha sonraki yıllarda, lise mezunlarının sayıca artması ve lise mezunlarına yükseköğretime giriş hakkının verilmesiyle yukarıdaki ölçütlerin yeterli gelmemesinden dolayı, fakülteler kendi amaçlarına

uygun sınavlar düzenleyerek öğrenci kabulüne başlamıştır. Bu sistemde, öğrenciler şehir şehir dolaşarak sınavlara girmeye başlamış, bu durum bazı sınavların çakışmasına sebebiyet verip öğrencileri mağdur etmiştir. Aday sayısındaki artış, sınavların güvenilir ve geçerli sorular içermesinin yanı sıra başvurma, puanlama, seçme, yerleştirme ve sonuç bildirme gibi işlemlerinde bilişim yöntem ve araçlarının kullanılmasını gerektirmiştir. Üniversitelerarası Kurul, 1974 yılında üniversiteye giriş sınavlarının tek merkezden yapılmasına karar vererek 19 Kasım 1974 tarihinde, Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi’nin (ÖSYM) kurulması karara bağlanmıştır (Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, 2017a: 3-4).

ÖSYM’nin kurulması ile birlikte, 1974’ten günümüze kadar incelendiğinde ortaöğretimden yükseköğretime geçiş sistemlerinin öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini daha iyi ölçmek için zaman zaman değiştiği görülmektedir (Dinç, Dere ve Koluman, 2014: 403). Aşağıda Tablo 1’de, ÖSYM tarafından uygulanan ortaöğretimden yükseköğretime geçiş sınavlarının tarihsel olarak uygulama biçimleri hakkında bilgiler verilmektedir.

Tablo 1: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavının Yıllara Göre Uygulanma Biçimi

Uygulandığı Yıllar	Açıklama
1974 -1975	Aynı gün sabah ve öğleden sonra olmak üzere iki oturumda gerçekleştirilmiştir.
1976-1980	Aynı günde ve bir oturumda uygulanmıştır.
1981-1998	İki basamaklı bir sınav hâline getirilmiştir.
1999-2005	İki basamaklı sınavın ikinci basamağı kaldırılmış, sınav ÖSS adı altında tek basamaklı bir sınav hâline getirilmiştir.
2006-2009	ÖSS’de değişiklik yapıp sınavın bir basamakta uygulanmasına devam edilmiş, ancak soruların bir kısmı önceki yıllardaki gibi ÖSS tipinde sorulmuş, bir kısmı ise tüm lise müfredatı dikkate alınarak hazırlanmıştır.
2010-2017	İki aşamalı bir sınav uygulanmasına karar verilmiştir.
2018*	İki aşamalı olup, uygulamada bazı değişikliklere gidilmiştir.

*Yeni sınav sistemi göz önüne alınarak tarafımızca oluşturulmuştur.

Kaynak: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı. (2017b). 2016 Faaliyet Raporu: 3-4.

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, yükseköğretim sistemlerinde, öğretimin amaç ve içeriğinde, metodolojilerinde, ölçme ve değerlendirme yöntemlerinde değişimi zorunlu kılmaktadır. Bu gelişmeler ülkemizin, her düzeyde nitelikli insan kaynağına ihtiyacı olduğunu ve yükseköğretime geçişte yeni bir ölçme ve değerlendirme sisteminin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Yeni uygulama ile YKS, adayların öğrendikleri bilginin, ezber düzeyini ölçmekten ziyade dünyadaki gelişmiş yükseköğretim sistemlerinde olduğu gibi, bilgiyi kullanmalarını ve yeni bilgi üretmelerini amaçlamaktadır (Yükseköğretim Kurulu, 2017: 1).

Çağın gereklerini tatbik edebilen ve nitelikli insan yetiştirmek, eğitimin sisteminin en başta gelen amaçlarından birisidir. Sürekli değişen ve gelişen dünyamıza ayak uydurmak, ancak nitelikli bir eğitimle mümkün olabilir. Günümüz toplumunda; araştırmacı, sorgulayıcı, bilgiye ulaşma ve paylaşma yollarını bilen, teknoloji okuryazarı, iletişim becerilerine sahip, üretken, takım çalışmasına yatkın, akılcı ve bilimsel düşünen ve düşündüğünü hayata geçiren insanlara ihtiyaç vardır (Gündoğdu Kızıltaş ve Çimen, 2010: 318).

Sınavların, okullardaki eğitim öğretim hizmetinin kalitesini ölçmek ve değerlendirmek yerine, bir üst öğretim kademesine geçme aracı olarak kullanılması eğitimciler tarafından eleştirilmektedir. Eğitim- öğretim sürecinde çok önemli yer tutan ölçme ve değerlendirme, bu tür uygulamalar yoluyla gerçek anlamının dışına itilmektedir. Günümüz eğitim sisteminde, yeni yapılandırmacı anlayışa göre sadece sonuca dayalı ölçme ve değerlendirme yapılması literatürde uygun görülmektedir (Öztürk ve Aksoy, 2014: 440).

Diğer taraftan, sadece birkaç saatten oluşan bir sınavın, yıllar boyunca sürmüş olan bir öğrenme sürecini ölçmesi, en çok eleştirilen konuların başında gelmektedir. Bir sınav sisteminin kusursuz olması mümkün değildir, ancak farklı kültürlere, gelişmişlik düzeylerine, istihdam alanlarına, sınavlara başvuran öğrenci sayılarına, orta ve yükseköğretim

süreci sonundaki kişisel ve toplumsal beklentilere dayanarak sistem ithal etmek yerine, ülkeye özgü sistemler oluşturmanın gerekliliği çok açıktır (Aydın, 2008: 2).

Yakın bir zamana kadar, yükseköğretim yalnızca elit kesimin bir uğraşı olarak algılanmıştır. Ne var ki modernleşme, hızlı kentleşme, artan nüfus ve daha iyi yaşam beklentisiyle birlikte demokratik gelişmeler, hak ve özgürlük talepleri, yükseköğrenim talebinde artışı getirmiştir. Böylece, eğitimde kitleselleşme başlamış ve bununla birlikte yükseköğretime erişim, kalite sorunları ve finansal ihtiyaçlar söz konusu olmuştur. Bu durum, ülkelerin yükseköğretim sistemi ve politikalarını gözden geçirmelerini gerektirmiş, dolayısıyla "kitlesel yükseköğretim" eğilimi artış göstermiştir. Özellikle, 1980'lerde hız kazanan modernleşme çabaları, hızlı kentleşme ve köyden kente göç, yükseköğretime talebi artırmıştır (Bağcı, 2016: 179).

Son yıllarda ise, Türkiye'de kurulan üniversite sayısının arttığı görülmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde, "elit" eğitimden "kitlesel" eğitime geçiş yönünde çabalar bulunmaktadır. Yükseköğretim talebi, kitlesel eğitime geçmiş olan gelişmiş ülkelerde ve yükseköğretimde okullaşma oranlarının zaten yüksek olduğu ülkelerde de artış göstermektedir ve birçok insanın yükseköğretimden faydalandığı gözlenmektedir. Yükseköğretime talebin yüksek olması, ancak arzın düşük oluşu sebebiyle ortaya çıkan rekabet, temel eğitimden başlayarak üniversiteye girişi etkilemeye yönelik çabalara hız kazandırmıştır. 1960'lı yıllardan itibaren eğitimle kazanılan yetişkin statüsü ve yaşam boyu gelir artışı arasında bir ilişkinin kurulmasının ardından, velilerin çocuklarına daha iyi yaşam koşulları sağlayacak eğitimi güvence altına alma girişiminde bulunmalarına neden olmuştur. Bu amaçla veliler, bazı kaynakları eğitim- öğretime harcamaya sıcak bakmaktadırlar. Bu durum, hem yükseköğretime talebin artmasına hem de her kademedeki okullara girişte, öğrencilere avantaj sağlayacak seçeneklerin aranmasına yol açmıştır. Günümüzde bunun

en belirgin örneği de, yükseköğretime giriş sınavlarına yönelik olarak yapılan ek eğitim ve harcamalardır (Ekinci, 2009: 121).

Türkiye’de, 1980’li yıllardan bu yana kademeler arası geçişin en sıkıntılı olduğu aşamalardan biri, yükseköğretime geçiştir (Küçük, 2017: 49). Türkiye’nin genç bir

nüfusa sahip olması nedeniyle, yıllar geçtikçe üniversite aday sayısı artmaktadır. Türkiye’de 2014’ten bu yana, ortaöğretimden yükseköğretime geçmek için her yıl 2 milyondan fazla adayın başvurduğu görülmektedir (Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, 2017a: 2).

Tablo 2: YGS/LYS (2017) ile YKS (2018) Uygulamalarının Karşılaştırılması

Sınavın Uygulanması	Önceki Sistem	Yeni Sistem
Aylar	Mart-Haziran	Haziran
Hafta sonu	3	1
Gün	5	2
Oturum	6	3
Puan Türü	18	5
Baraj Puan	150/180	150/180

Kaynak: Yükseköğretim Kurulu. (2018). YKS Sıkça Sorulan Sorular: 1

Tablo 2’de, önceki sınav sistemi ile yeni sınav sistemi karşılaştırılarak değişiklikler gösterilmiştir. Önceki sınav, Mart ve Haziran ayında yapılırken, yeni sınavın Haziran ayında yapılacağı; önceki sınav üç hafta sonu ve beş gün sürerken, yeni sınavın bir hafta ve iki gün süreceği; önceki sınav sistemi altı oturumdan oluşurken, yeni sınavın üç oturumdan oluşacağı belirtilmektedir. Ayrıca, önceki sınavda on sekiz puan türü bulunurken, yeni sınavda sadece beş puan türü olacağı açıklanmaktadır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Çalışmanın bu bölümünde, önce araştırmanın amacı ve önemi belirtilmektedir; sonrasında ise, sırasıyla araştırmanın evreni ve örneklemini, araştırma verilerinin toplanması ve analizi açıklanmaktadır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Türkiye’de yükseköğretim kurumlarına öğrenciler, ÖSYM’nin yaptığı merkezi sınav ile alınmaktadır. Bu çalışmada, 2018 yılında ilk defa uygulanacak olan YKS’ye ilişkin lise son sınıf (12.sınıf) öğrencilerin görüşlerinin ortaya konması amaçlanmaktadır. Lise mezunları, lise öğrencileri ve velilerini

yakından ilgilendiren bu yeni geçiş sistemine ilişkin, lise son sınıf (12.sınıf) öğrencilerinin görüşlerinin belirlenmesini içeren bu çalışmanın konuyla ilgili alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Özellikle, yeni sınav sisteminin güçlü ve zayıf yanlarına ilişkin öğrenci görüşlerinin belirlenmesinin, sistemin sürdürülebilirliğine katkı sağlayacağı, mevcut ya da yaşanması muhtemel sorunların çözümüne ışık tutabileceği düşünülmektedir (Şad ve Şahiner, 2016: 57). Sınav sisteminde yaşanan değişimlerin etkisi, çeşitli araştırmalarla ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu çalışmalarda, daha çok sınavların öğrenci üzerindeki etkisi, öğrencilerin bu sınava yönelik tutumu, algısı, görüşleri ve sınavların ölçme yeterliliği gibi konulara odaklanılmıştır (Dinç vd., 2014: 403).

Bu çalışmada, Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı Çanakkale İbrahim Bodur Anadolu Lisesi son sınıf (12.sınıf) düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin 2018 yılında ilk defa uygulanması planlanan orta-öğretimden yükseköğretime geçiş sınavı olan Yükseköğretim Kurumları Sınavı’na ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmadaki temel sınırlılık, araştırmanın

sadece Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Çanakkale İbrahim Bodur Anadolu Lisesi lise son sınıf (12.sınıf) düzeyinde öğrenim gören öğrencileri kapsamından dolayı, elde edilen verilerin sadece bu evreni bağlamasıdır.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Örneklem seçimi, evrenin özelliklerini temsil etmelidir (Tabachnick ve Fidell, 2001: 7). Bu araştırmanın evreni, Çanakkale İbrahim Bodur Anadolu Lisesi örneklem alınmaksızın seçilmiştir. Araştırma kapsamı, Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Çanakkale İbrahim Bodur Anadolu Lisesi'nde 2017-2018 eğitim-öğretim yılında lise son sınıf (12.sınıf) düzeyinde öğrenim gören 166 öğrencidir. Araştırmada, bu sayının tamamına ulaşılmıştır.

Araştırma Verilerinin Toplanması ve Analizi

Araştırmacı bilimsel bir araştırmada, araştırmanın içeriğine göre veri toplamanın farklı tekniklerinden yararlanabilir. Birincil veri kaynakları; araştırma açısından en doğru, en aydınlatıcı ve en geçerli kaynaklardır. Birincil verilerden birisi de, anketlerdir. Araştırmanın amacına uygun hazırlanan soruların, belirlenen örneklem grubuna sorularak yapılan veri toplama tekniğine anket denir (Cemaloğlu, 2014: 159). Bu araştırmada, veri toplama aracı olarak anket formu düzenlenmiştir. Soruların büyük bir kısmı, "tutum, algı ve inanç gibi faktörlerin çeşitli düzeylerini saptamak ve bu konuda yapılan araştırmalarda toplanan verileri analiz etmek üzere geliştirilen ölçek türlerinden biri olan likert toplama ölçeği" (Yükselen, 2006: 96) kullanılarak oluşturulmuştur.

Araştırmada, katılımcıların cevap vermesi beklenir, eğer cevap verilmezse, verilerde eksiklik oluşabilir. Eksik verilerin, tesadüfi veya öngörülebilir olup olmadığı dikkate alınmalıdır (Pituch ve Stevens, 2016: 18). Bu çalışmada, lise son sınıf (12.sınıf) öğrencilerinin araştırma sorularına verdikleri cevaplar incelendiğinde eksik ve geçersiz veri bulunmamaktadır. Bu durumun, araştırma geçerli-

liğini ve güvenilirliğini olumlu etkilediği söylenebilir.

Ayrıca anket formunda, lise öğrencilerinin demografik özelliklerini belirlemek için cinsiyet, doğum yılı, öğrenim gördüğü bölüm, kurs merkezine gidip gitmeme durumu, özel ders alıp almama durumu, destekleme ve yetiştirme kursuna (ücretsiz okul kursu) gidip gitmeme durumu, 11.sınıf sonunda aldığı başarı belgesi, ailesinin aylık toplam geliri, babasının mezuniyet derecesi ve annesinin mezuniyet derecesi bilgilerini içeren on adet kapalı uçlu soru sorulmuştur. Ayrıca, 2018 yılında ilk defa uygulanacak olan YKS'ye ilişkin lise son sınıf (12.sınıf) öğrencilerin görüşlerinin ortaya konması için on beş adet likert ölçekli soru yer almaktadır.

Buna ek olarak, anket formunun hazırlanmasında Türkiye'de yıllar içinde değişiklik gösteren sınavlara ilişkin araştırmalardan Gündoğdu vd. (2010)'e ait "Seviye Belirleme Sınavına (SBS) İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri (Erzurum İl Örneği)"; Öztürk ve Aksoy (2014)'a ait "Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Modelinin 8. Sınıf Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Ordu İli Örneği)"; Şad ve Şahiner (2016)'e ait "Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sistemine İlişkin Öğrenci, Öğretmen ve Veli Görüşleri" adlı çalışmalardan ve ÖSYM tarafından yayınlanan Yükseköğretim Kurumları Sınavı ile ilgili sıkça sorulan sorular ve cevaplarından yararlanılmıştır.

Veriler analiz edilirken, bu araştırmada katılımcılara YKS ile ilgili on beş soru sorulmuştur. Ayrıca Tablo 14'te de görüldüğü gibi, 5'li likert ölçeğinde yer alan "Kesinlikle Katılıyorum" ve "Katılıyorum" cevapları "Olumlu"; "Kesinlikle Katılmıyorum" ve "Katılmıyorum" cevapları ise "Olumsuz" başlığı altında gösterilmektedir. "Orta Düzeyde Katılıyorum" cevapları ise, "Orta Düzeyde" başlığı altında gösterilmektedir.

Verilerin analiz edilmesinde, mantıklı bir analiz yönteminin ne olacağının bilinmesi önem arz etmekte ve uygun bir analiz yönteminin kullanılmaması, sonuçların geçerli ol-

ma ihtimâlini azaltmaktadır (Garth, 2008: 2). Bu sebeple çalışmada, istatistiksel veri analizi için kullanılan betimleyici istatistiklerden biri olan frekans dağılımı ve çapraz tablo yöntemleri kullanılmıştır.

Frekans serisi, ilgilenilen değişkenin almış olduğu farklı değerlerin küçükten büyüğe sıralanması ve bu değerlerin karşısına kaç kez tekrar ettiğinin yazılmasıyla oluşturulan istatistik serisidir (Aslanargun, 2013: 9). Başka bir deyişle, tek tek toplanmış ve üzerinde işlem yapılmış verileri daha anlaşılır yapmanın yolu, frekans dağılımı çıkartmaktır. Frekans dağılımı, her bir verinin yinelenme sayısını göstermenin yanı sıra sayısal ya da grafiksel olarak da ifade edilebilir (Karasar, 2004: 209).

Çapraz tablolar ise, bir değişkenin bir başka değişken üzerinde etkisini göstermek

amacıyla kullanılmaktadır (Özbay, 2008: 461). Yani çapraz tablo yöntemi, katılımcıların demografik özellikleri (cinsiyet, yaş, statü vb.) ile anket formundaki diğer sorulara verilen cevaplarını ilişkilendirir (Pituch ve Stevens, 2016: 9).

Güvenilirlik Testi

Çalışmada, katılımcılara yöneltilen soruların güvenilirliği Cronbach's Alpha testi ile test edilmiştir. Cronbach Alfa katsayısı 1'e yaklaştıkça ölçekte kullanılan maddelerin iç tutarlılığının yüksek olduğu, yani güvenilir olduğu anlaşılmaktadır (Kartal ve Dirlik, 2016: 1870). Buna göre, Tablo 3'te de görülebildiği gibi söz konusu değer 0.72 olarak gerçekleşmiştir. Bu nedenle, uygulanan anketin ve ankette yer alan 15 ifadenin güvenilir olduğu görülmektedir.

Tablo 3: Güvenilirlik Testi

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	İfade Sayısı
0.72	0.72	15

ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Çalışmanın bu bölümünde, sırasıyla lise son sınıf (12.sınıf) öğrencilerinin demografik özellikleri ve öğrencilerin Yükseköğretim Kurumları Sınavı hakkında görüşleri ile ilgili bulgular sunulmaktadır.

Lise Son Sınıf (12.Sınıf) Öğrencilerinin Demografik Özellikleri ile İlgili Bulgular

Lise son sınıf (12.sınıf) öğrencilerinin, demografik özellikleriyle ilgili bulgulara ça-

lışmanın bu bölümünde yer verilmiştir. Bu nedenle, bu bölümde lise son sınıf (12.sınıf) öğrencilerinin; cinsiyet, doğum yılı, öğrenim gördüğü bölüm, kurs merkezine gidip gitme durumu, özel ders alıp almama durumu, destekleme ve yetiştirme kursuna (ücretsiz okul kursu) gidip gitme durumu, 11.sınıf sonunda aldığı başarı belgesi, ailesinin aylık toplam geliri, babasının mezuniyet derecesi ve annesinin mezuniyet derecesi ile ilgili dağılımı sunulmaktadır.

Tablo 4: Lise Son Sınıf (12.Sınıf) Öğrencilerinin Kişisel Özellikleri

Kişisel Özellikler	Değişken	f	%
Cinsiyet	Erkek	79	47.6
	Kız	87	52.4
Doğum Yılı	1998	1	0.6
	1999	21	12.7
	2000	143	86.1
	2001	1	0.6

Tablo 4'te lise son sınıf (12.sınıf) öğrencilerinin kişisel özellikleri bilgisine yer verilmiştir. Buna göre, toplam 166 öğrencilerinin 79'u erkek, 87'si ise kızdır. Yani, öğrencilerinin % 47.6'sının cinsiyeti erkek olurken, % 52.4'ünün cinsiyeti ise kız olmuştur. Ayrıca

öğrencilerinin doğum yılı aralığı 1998 ile 2001 arasındadır. Öğrencilerinin % 0.6'sı 1998, %12.7'si 1999, % 86.1'i 2000, % 0.6'sının da 2001 yılında doğduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerinin % 86.1'inin 2000 yılında doğmuş olması göze çarpmaktadır.

Tablo 5: Lise Son Sınıf (12.Sınıf) Öğrencilerinin Eğitim Bilgileri

Öğrencilerin Eğitim Bilgileri	Değişken	f	%
Öğrenim Gördüğü Bölüm	Sayısal	102	61.4
	Eşit Ağırlık	39	23.5
	Dil	25	15.1
Kurs Merkezine Gitme Durumu	Evet	136	81.9
	Hayır	30	18.1
Özel Ders Alma Durumu	Evet	16	9.6
	Hayır	150	90.4
Destekleme ve Yetiştirme Kursuna Gitme Durumu	Evet	22	13.3
	Hayır	144	86.7
Başarı Belgesi	Üstün Başarı Belgesi	18	10.8
	Takdir Belgesi	56	33.7
	Teşekkür Belgesi	63	38.0
	Hiçbiri	29	17.5

Tablo 5'te lise son sınıf (12.sınıf) öğrencilerinin eğitim bilgileri gösterilmiştir. Buna göre, öğrencilerin % 61.4'ü sayısal bölümde, % 23.5'i eşit ağırlık bölümünde ve % 15.1'i ise dil bölümünde öğrenim görmektedir. Araştırmanın yürütüldüğü okulun türünün Anadolu Lisesi olması nedeniyle, en çok tercih edilen bölümün sayısal olması beklenen bir sonuçtur.

Öğrencilerin kurs merkezine gidip gitmeme dağılımına göre, öğrencilerin % 81.9'u kurs merkezine gittiği, % 18.1'inin ise

kurs merkezine gitmediği görülmektedir. Bu nedenle, ailelerin gelirlerinin önemli sayılabilecek bir miktarını çocuklarının eğitimi için harcadıkları görülmektedir. Özellikle, düşük gelire sahip anne-babalar eğitim için büyük bir özveri göstermektedir. Okul dışı ek eğitim-öğretim alınan özel kurs merkezlerine giden öğrenciler dikkate alındığında, yükseköğretime hazırlık harcamaları anne babaların çocukları için ciddi miktardaki bütçesini harcamaktan çekinmediğinin göstergesi olarak değerlendirilebilir (Ekinci, 2009: 127).

Öğrencilerin özel ders alıp almama dağılımına göre öğrencilerin % 9.6'sı özel ders alırken, büyük bir oranı % 90.4'ü özel ders almamaktadır. Bu durum, birçok öğrencinin zaten kurs merkezine gidiyor olmasından, ayrıca özel ders alma ihtiyacı olmadığından ya da aşağıdaki Tablo 6'da gösterildiği gibi özel derse ayıracak parası olmadığından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Öğrencilerin destekleme ve yetiştirme kursuna (ücretsiz okul kursu) gidip gitmeme dağılımı göre, öğrencilerin % 13.3'ü destekleme ve yetiştirme kursuna (ücretsiz okul kursu) giderken, büyük bir oranı % 86.7'si destekleme ve yetiştirme kursuna (ücretsiz okul kursu) gitmemektedir. Bu durum, birçok öğrencinin zaten kurs merkezine gidiyor olmasından, ayrıca destekleme ve yetiştirme kursuna (ücretsiz okul kursu) gitme ihtiyacı his-

setmediğinden ya da kurs merkezi saatleri ile destekleme ve yetiştirme kursu (ücretsiz okul kursu) ders saatlerinin çakışmasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Ayrıca öğrencilerin, 11. sınıf sonunda aldığı başarı belgesi dağılımı gösterilmiştir. Ortaöğretim kurumlarında, dönem ortalaması 70.00-84.99 arasındaki öğrencilere Teşekkür Belgesi, 85.00 ve daha yukarı olanlara Takdir Belgesi ve ortaöğrenim süresince en az üç öğretim yılının bütün döneminde Takdir Belgesi alanlara Üstün Başarı Belgesi ödül olarak verilmektedir (MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği, 2013, md. 160). Buna göre öğrencilerin % 10.8'i Üstün Başarı Belgesi, % 33.7'si Takdir Belgesi ve % 38'i Teşekkür Belgesi aldığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin % 17.5'i ise, herhangi bir belge alamamıştır.

Tablo 6: Lise Son Sınıf (12.Sınıf) Öğrencilerinin Ailevi Bilgileri

Ailevi Bilgileri	Değişken	f	%
Aylık Toplam Gelir	0-1500 TL	12	7.2
	1501-2500 TL	37	22.3
	2501-4000 TL	65	39.2
	4001 ve üzeri	52	31.3
Babasının Mezuniyet Derecesi	Lisansüstü	5	3.0
	Lisans	46	27.7
	Önlisans	9	5.4
	Lise	56	33.7
	Ortaokul	25	15.1
	İlkokul	25	15.1
Annesinin Mezuniyet Derecesi	Lisansüstü	5	3.0
	Lisans	21	12.7
	Önlisans	4	2.4
	Lise	56	33.7
	Ortaokul	34	20.5
	İlkokul	46	27.7

Tablo 6'da lise son sınıf (12.sınıf) öğrencilerinin ailevi bilgileri gösterilmiştir. Buna göre, öğrencilerin ailelerinden % 39.2'si 2501-4000 TL, % 31.3'ü 4001 TL ve üzeri, % 22.3'si 1500-2500 TL ve % 7.2'si ise 0-1500 TL aylık gelir elde etmektedir. Ayrıca, 2017 yılı Kasım

ayında dört kişilik bir ailenin açlık sınırı 1567.45 TL ve yoksulluk sınırı ise, 5015.71 TL olarak belirlenmiştir (Türk-İş Haber Bülteni, 2017: 1). Buna göre öğrencilerin % 7.2'si açlık sınırının altında ve en az % 68.5'i yoksulluk sınırının altında bir aile ile birlikte yaşamak-

tadır.

Öğrencilerin babalarının mezuniyet dereceleri dağılımına göre, katılımcıların babalarının mezuniyet dereceleri % 33.7'si lise, % 27.7'si lisans, % 15.1'i ortaokul, % 15.1'i ilkokul, % 5.4'ü ön lisans ve % 3'ü lisansüstü olarak görülmektedir. Baba mezuniyet oranına bakıldığında ise, en çok oran % 33.7 ile lisedir.

Tablo 6'da demografik özelliklerin ölçüldüğü soruların sonuncusu olan, öğrencilerin annelerinin mezuniyet dereceleri dağılımına göre, katılımcıların annesinin mezuniyet derecesi % 33.7'si lise, % 27.7'si ilkokul, % 20.5'i ortaokul, % 12.7'si lisans, % 3'ü lisansüstü ve % 2.4'ü ön lisans olarak görülmektedir. Baba-anne mezuniyet oranı karşılaştırıldığında; baba-anne lise mezuniyet oranı % 33.7 ve lisansüstü mezuniyet oranı % 3 ile her ikisinde de aynı orandadır. Baba lisans mezuniyet oranı % 27.7 iken, anne lisans mezuniyet oranı

% 12.7 ile azalma göstermektedir. Daha alt grup olan ilkokul ve ortaokul düzeyinde anne mezuniyet oranı, baba mezuniyet oranından yüksektir. Tüm Türkiye'de olduğu gibi, katılımcıların anneleri yani kadınların eğitim alma düzeyi erkelere göre daha az seviyede olduğu göze çarpmaktadır.

Lise Son Sınıf (12.Sınıf) Öğrencilerinin 2018 Yılında İlk Defa Uygulanacak Olan "Yükseköğretim Kurumları Sınavı" Hakkında Görüşleri ile İlgili Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde, lise son sınıf (12.sınıf) öğrencilerinin "Yükseköğretim Kurumları Sınavı" hakkındaki görüşleri ile ilgili bulgulara yer verilmiştir. Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na 2018 yılında iki milyondan fazla adayın katılması beklenmektedir. YKS'nin ilk defa uygulanacak olması, adaylar ve aileleri için sınavın önemini artıracak düşünlmektedir.

Tablo 7. Lise Son Sınıf (12.Sınıf) Öğrencilerinin Yükseköğretim Kurumları Sınavına İlişkin Görüşleri

Sorular	Olumlu		Orta Düzeyde		Olumsuz	
	f	%	f	%	f	%
1. YKS hakkında yeterince bilgiye sahip olduğumu düşünüyorum.	75	45.1	63	38	28	16.9
2. YKS sınav sorularının önceki sınav sistemi sorularından daha kolay olacağını düşünüyorum.	75	45.1	55	33.1	36	21.7
3. YKS' de oturum sayısının azaltılarak 6'dan 3'e düşürülmesini olumlu buluyorum.	95	57.2	34	20.5	37	22.3
4. YKS' nin daha avantajlı olacağını düşünüyorum.	59	35.5	73	44	34	20.5
5. YKS' de ilk oturumun Mart ayında değil de Haziran ayında yapılmasını olumlu buluyorum.	131	78.9	14	8.4	1	12.6
6. YKS' nin önceki sınav sistemine göre, Kurs Merkezine olan ihtiyacı azaltacağını düşünüyorum.	15	9	19	11.4	132	79.6
7. YKS' nin birinci oturumunun Mart ayında değil de Haziran ayında yapılmasının okula devam oranını artıracığını düşünüyorum.	76	45.8	38	22.9	52	31.3
8. Önceki sınav sisteminde 18 puan türü varken, YKS' de 5 puan türü olmasını olumlu buluyorum.	78	47	33	19.9	55	33.2
9. Önceki sınav sistemi 3 "hafta sonu" nu kapsarken, YKS' nin 1 "hafta sonu" nu kapsamamasını olumlu buluyorum.	85	51.2	40	24.1	41	24.7

10. YKS' nin birinci oturumunda (TYT) elde edilen 200 ve üzeri puanın ikinci yılda da kullanılabilir olmasını olumlu buluyorum.	140	84.3	15	9	11	6.6
11. YKS oturumlarında soru sayılarını ve sürelerini yeterli buluyorum.	32	19.2	41	24.7	93	56
12. YKS' yi tanıtmaya yönelik çalışmaların yeterli olduğunu düşünüyorum.	31	18.7	45	27.1	90	54.2
13. YKS' nin ilk kez yapılacak olmasının kargaşaya sebep olmayacağını düşünüyorum.	21	12.6	38	22.9	107	64.5
14. Önceki sınav sistemi birinci oturumdaki (YGS) Fen Bilimleri (Fizik, Kimya, Biyoloji) soru sayılarının azaltılarak 40 değil de, YKS birinci oturumunda (TYT) Fen Bilimleri soru sayısının 20 olmasını olumlu buluyorum.	58	35	50	30	58	35
15. Önceki sınav sistemi birinci oturumdaki (YGS) Sosyal Bilimler (Coğrafya, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Felsefe, Tarih) soru sayısının azaltılarak 40 değil de, YKS birinci oturumunda (TYT) Sosyal Bilimler soru sayısının 20 olmasını olumlu buluyorum.	83	50	29	17.5	54	32.6

Tablo 7' de Çanakkale İbrahim Bodur Anadolu Lisesi 12.sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin YKS' ye bakış açılarıyla ilgili frekans analizi sonuçları gösterilmektedir. Yapılan analize göre, katılımcıların % 50'den fazlasının olumlu görüş bildirdikleri sorular şu şekilde gerçekleşmiştir;

- YKS' nin birinci oturumunda (TYT) elde edilen 200 ve üzeri puanın ikinci yılda da kullanılabilir olmasını olumlu buluyorum (Madde 10).
- YKS' de ilk oturumun Mart ayında değil de Haziran ayında yapılmasını olumlu buluyorum (Madde 5).
- YKS' de oturum sayısının azaltılarak 6'dan 3'e düşürülmesini olumlu buluyorum (Madde 3).
- Önceki sınav sistemi 3 "hafta sonu" nu kapsarken, YKS' nin 1 "hafta sonu" nu kapsamamasını olumlu buluyorum (Madde 9).
- Önceki sınav sistemi birinci oturumdaki (YGS) Sosyal Bilimler

(Coğrafya, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Felsefe, Tarih) soru sayısının azaltılarak 40 değil de, YKS birinci oturumunda (TYT) Sosyal Bilimler soru sayısının 20 olmasını olumlu buluyorum (Madde 15).

Öğrencilerin en çok olumlu görüş bildirdiği durumlar ise sırasıyla; "YKS' nin birinci oturumunda (TYT) elde edilen 200 ve üzeri puanın ikinci yılda da kullanılabilir olmasını olumlu buluyorum" (% 84.3), "YKS' de ilk oturumun Mart ayında değil de Haziran ayında yapılmasını olumlu buluyorum" (% 78.9) ve "YKS' de oturum sayısının azaltılarak 6'dan 3'e düşürülmesini olumlu buluyorum" (% 57.4) şeklinde gerçekleşmiştir.

Yapılan analize göre, öğrencilerin % 50'den fazlasının olumsuz görüş bildirdikleri sorular ise şu şekilde gerçekleşmiştir;

- YKS' nin önceki sınav sistemine göre, kurs merkezine olan ihtiyacı azaltacağını düşünüyorum (Madde 6).

- YKS' nin ilk kez yapılacak olmasının kargaşaya sebep olmayacağını düşünüyorum (Madde 13).
- YKS oturumlarında soru sayılarını ve sürelerini yeterli buluyorum (Madde 11).
- YKS' yi tanıtmaya yönelik çalışmaların yeterli olduğunu düşünüyorum (Madde 12).

Öğrencilerin en çok olumsuz görüş bildirdiği durumlar ise sırasıyla; "YKS' nin ilk kez yapılacak olmasının kargaşaya sebep olmayacağını düşünüyorum" (% 78.9), "YKS' nin önceki sınav sistemine göre, kurs merkezine olan ihtiyacı azaltacağını düşünüyorum" (% 64.5) ve "YKS oturumlarında soru sayılarını ve

sürelerini yeterli buluyorum" (% 56) şeklinde gerçekleşmiştir. Öğrencilerin orta düzeyde görüş bildirdiği sorularda % 50'lik oranın geçilmediği görülmektedir.

Ayrıca, öğrencilerin en çok orta düzeyde görüş bildirdiği sorular ise şöyledir;

- YKS' nin daha avantajlı olacağını düşünüyorum (Madde 4).
- YKS hakkında yeterince bilgiye sahip olduğumu düşünüyorum (Madde 1).
- YKS sınav sorularının önceki sınav sistemi sorularından daha kolay olacağını düşünüyorum (Madde 2).

Tablo 8: Lise Son Sınıf (12.Sınıf) Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölüm ile YKS Birinci Oturumunda (TYT) Fen Bilimleri Sorularının Azaltılmasına İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması

Önceki sınav sistemi birinci oturumdaki (YGS) Fen Bilimleri (Fizik, Kimya, Biyoloji) soru sayılarının azaltılarak 40 değil de, YKS birinci oturumunda (TYT) Fen Bilimleri soru sayısının 20 olmasını olumlu buluyorum.	Olumlu		Orta Düzeyde		Olumsuz	
	f	%	f	%	f	%
Sayısal	33	32.3	27	26.4	42	41.1
Eşit Ağırlık	17	43.5	14	35.8	8	7.8
Dil	8	32	9	36	8	32

Tablo 8'de öğrencilerin demografik özelliklerinden bir tanesi olan öğrenim gördükleri bölüm ile YKS birinci oturumunda (TYT) Fen Bilimleri sorularının 40 yerine 20 soru olmasını olumlu bulmaları arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Yeni sınav sisteminin birinci oturumunda Fen Bilimleri sorularının azaltılmasını sayısal bölüm öğrencilerinin % 41.1'in olumsuz, % 32.3'ü olumlu ve % 26.4'ü ise orta düzeyde bulmaktadır. Eşit ağırlık

öğrencilerinin % 43.5'i olumlu, % 35.8'i orta düzeyde ve % 7.8'i ise olumsuz bulmaktadır. Dil bölümü öğrencilerinin % 36'sı orta düzeyde, % 32'si olumlu ve % 32'si ise olumsuz bulmaktadır. Eşit ağırlık bölüm öğrencilerinin % 43.5'lük olumlu görüş ve % 35.8 orta düzey görüşüne bakıldığında, Fen Bilimleri soru sayısının azaltılmasının kendilerine yararlı olabileceği olduğu düşünülmektedir.

Tablo 9: Lise Son Sınıf (12.Sınıf) Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölüm ile YKS Birinci Oturumunda (TYT) Sosyal Bilimler Sorularının Azaltılmasına İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması

Önceki sınav sistemi birinci oturumdaki (YGS) Sosyal Bilimler (Coğrafya, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Felsefe, Tarih) soru sayısının azaltılarak 40 değil de, YKS birinci oturumunda (TYT) Sosyal Bilimler soru sayısının 20 olmasını olumlu buluyorum.	Olumlu		Orta Düzeyde		Olumsuz	
	f	%	f	%	f	%
Sayısal	66	64.7	17	16.6	19	18.6
Eşit Ağırlık	8	20.5	6	15.3	25	64.1
Dil	9	36	6	24	10	40

Tablo 9'da öğrencilerin demografik özelliklerinden bir tanesi olan öğrenim gördükleri bölüm ile YKS birinci oturumunda (TYT) Sosyal Bilimler sorularının 40 yerine 20 soru olmasını olumlu bulmaları arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Yeni sınav sisteminin birinci oturumunda Sosyal Bilimler sorularının azaltılmasını Sayısal bölüm öğrencilerinin % 64.7'si olumlu, % 16.6'si orta düzeyde ve % 18.6'sı ise olumsuz bulmaktadır. Eşit ağırlık öğrencilerinin, % 20.5'i olumlu, % 15.3'ü olumlu, %24'ü orta düzeyde ve % 40'ı ise olumsuz bulmaktadır. Sosyal Bilimler soru

sayısının azaltılmasını sayısal bölüm öğrencilerinin olumlu bulmasının orta düzeyde ve % 64.1'i ise olumsuz bulmaktadır. Dil bölümü öğrencilerinin % 36'sı nedeni; öğrenim hayatlarında sosyal bilimler alanında daha az ders görmeleri ve bu soruları yapmakta zorlanabilecekleri ihtimali olarak düşünülmektedir. Sosyal bilimler soru sayısının azaltılmasını eşit ağırlık bölüm öğrencilerinin olumsuz bulmasının nedeni ise, öğrenim hayatlarında sosyal bilimler alanında daha çok ders görmeleri ve bu soruları yapabileceklerine inanmaları olarak düşünülmektedir.

Tablo 10: Lise Son Sınıf (12.Sınıf) Öğrencilerinin Kurs Merkezine Gidip Gitmemeleri ile YKS Sorularının Önceki Sınav Sistemi Sorularından Daha Kolay Olmasına İlişkin Düşüncelerinin Karşılaştırılması

YKS Sorularının Önceki Sınav Sistemi Sorularından Daha Kolay Olacağını Düşünüyorum	Olumlu		Orta Düzeyde		Olumsuz	
	f	%	f	%	f	%
Kurs Merkezine Gidilenler (Evet)	63	46.3	46	33.8	27	19.8
Kurs Merkezine Gitmeyenler (Hayır)	12	40	9	30	9	30

Tablo 10'da öğrencilerin demografik özelliklerinden bir tanesi olan kurs merkezine gidip gitmemeleri ile YKS sorularının önceki sınav sistemi sorularından daha kolay olacağını düşünüyorum soruları arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Kurs merkezine giden katılımcıla-

rın % 46.3'ü olumlu, % 33.8'i orta düzeyde ve % 19.8'i ise olumsuz görüşe sahip olduğu görülmektedir. Yani kurs merkezine giden öğrencilerden 63'ü, YKS sorularının önceki sınav sistemi sorularından daha kolay olacağını düşünürken, 27'si ise, bu düşünceye ka-

ılmamaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye’de öğrencilerin, eğitim hayatındaki en önemli aşamalardan biri üniversiteye geçiş aşamasıdır. Bu nedenle öğrenciler, ortaöğretimden yükseköğretime geçmek için sınava dayalı bir sistemden geçmektedir. Ayrıca sınav sistemi, yıllar içinde değişmektedir ve değişen sınav sistemleri, öğrencileri ve ailelerini etkileyerek ciddi kaygılara neden olmaktadır (Yeşilyaprak, 2002). Bu araştırmada, yeni yükseköğretime geçiş sistemi ve bunun en önemli bir parçası olan 2018 yılında ilk defa uygulanacak YKS’nin güçlü ve zayıf yanlarına ilişkin öğrenci görüşlerinin saptanmasına ve yaşanması muhtemel sorunların çözümüne dair öneriler getirilmesine çalışılmıştır.

Sonuçlama, bilinenleri kullanarak bir değerlendirme yapmayı gerektirir. Değerlendirme, araştırmacının sonuca ulaşmasını sağlar, ulaşılan sonuçlar da değerlendirilir. Başka bir deyişle; değerlendirme, ölçümler yapma ve bu ölçümleri belirlenen ölçütlerdeki ölçümlerle karşılaştırıp yargıya varma işidir (Başar, 2013: 93). Bu araştırma sonuçları değerlendirildiğinde; lise son sınıf (12.sınıf) öğrencilerinin annelerin eğitim durumunun, babaların eğitim durumundan düşük düzeyde olduğu ve öğrencilerin ailelerinin birçoğunun yoksulluk sınırının altında olmasına rağmen öğrencilerin, ücretsiz olan destekleme ve yetiştirme kursu yerine ücretli olan kurs merkezlerine gittiği saptanmıştır. Bu durumun, lise öğrencilerinin ve ailelerinin yüksek öğretime geçişi önemsediğinin göstergesi olduğu söylenebilir. Nitekim Çoban, Çoşkuner, Batmaz ve Kırgil (2013: 55) araştırmalarında, Güzel Sanatlar ve Spor liselerinde spor bölümünde okuyan lise son sınıf öğrencilerinin ve ailelerinin üniversite sınavında başarılı olmayı çok önemsediklerini bulmuşlardır.

Bu araştırmada lise son sınıf (12.sınıf) öğrencileri, yeni sınav sisteminde kurs merkezine veya okul dışı kurumlara ihtiyacın azalmayacağını düşünmektedir. Bu sebeple,

öğrencilerin ücretli kurs merkezi ihtiyacını azaltmak için Milli Eğitim Bakanlığı aracılığıyla sınavlara hazırlık için kurs merkezleri standardında uzaktan eğitim programları vasıtasıyla öğrencilere ücretsiz erişim imkânı sağlanabilir. Buna ek olarak, ücretsiz olan destekleme ve yetiştirme kurslarını özendirici çalışmalar da yapılabilir.

Araştırma sonuçlarına göre, lise son sınıf (12.sınıf) öğrencileri YKS’ nin birinci oturumunda (TYT) elde edilen 200 ve üzeri puanın ikinci yılda da kullanılabilir olmasını, YKS’ de ilk oturumun Mart ayında değil de Haziran ayında yapılacak olmasını, YKS’ de oturum sayısının azaltılarak 6’dan 3’e düşürülmesini ve önceki sınav sistemi 3 “hafta sonu” nu kapsarken, YKS’ nin 1 “hafta sonu” nu kapsamasını memnuniyetle karşılamıştır. Ancak, lise son sınıf (12.sınıf) öğrencileri büyük oranda YKS’ nin önceki sınav sistemine göre kurs merkezine olan ihtiyacı azaltmayacağını, YKS’ nin ilk kez yapılacak olmasının kargaşaya sebep olacağını, YKS oturumlarında soru sayılarının ve sürelerinin yeterli olmayacağını ve YKS’ yi tanıtmaya yönelik çalışmaların yeterli olmadığını düşünmektedir. YKS’ yi tanıtmaya yönelik çalışmalar için, MEB ile işbirliği halinde rehber öğretmenlere yönelik bilgilendirme yapılacağı ve son sınıf öğrencilerimizin, sosyal medya, e-posta, e-okul, SMS gibi araçlarla bilgilendirileceği Yükseköğretim Kurumu tarafından bildirilmiştir. Ancak araştırma sonuçlarında da görüldüğü üzere, bu tanıtım faaliyetlerinin yeterli ve etkili bir şekilde yapılmadığı açıktır. Bu sebeple, tanıtım faaliyetlerinin tüm adayları kapsayacak şekilde etkin olarak uygulanabilmesi için çözüm önerilerine ihtiyaç duyulduğu görülmektedir.

Yükseköğretime erişime katkı sağlanması amacıyla, devlet ve vakıf üniversitelerinin yanı sıra özel yükseköğretim kurumları tesis edilmesine yönelik anayasal ve yasal düzenlemeler gerçekleştirilmeli; YÖK tarafından özel yükseköğretim kurumlarının kurulması için gerekli asgari standartlar belirlenmelidir. Fakat, yükseköğretime erişimin artı-

rılması hedeflenirken bütün ortaöğretim mezunlarının yükseköğretime geçişinin sağlanmasından ziyade mezunların ilgileri ve istidatlarına uygun meslek alanlarındaki yükseköğretim programlarına yerleştirilmesi sağlanmalıdır. Yükseköğretime olan talebi, kitlesel yükseköğretim eğilimini azaltmak üzere gerçekleştirilen genişleme ya da arz çalışmalarını (yeni üniversitelerin ve yüksekokulların kurulması) azaltmamıştır (Bağcı, 2016: 180).

Üniversiteye girişte, ortaöğretim kurumlarından ziyade kurs merkezlerinin ön planda olması eğitim düzeninde bazı sıkıntılar olduğunun göstergesidir. Eğitim-öğretim hakkının temel yurttaşlık hakkı olduğu unutulmadan, bu temel hakkın kullanılması için her kademedede eğitim imkânı; lâik, bilimsel ve demokratik düşünceler ışığında, ülkenin ve halkın çıkarları doğrultusunda sağlanmalıdır (Bektaş, Fidan ve Keçeci, 2011: 4).

Bir tarafta, boş kontenjanlardan dolayı öğrenci bekleyen bölümlerin, diğer tarafta açıkta kalan öğrencilerin olması merkezî yerleştirmenin sakıncaları arasında gösterilebilir. Öğrenci kontenjanları, fakülte ve bölüm açmaya ilişkin hususlar toplumun ihtiyaçlarına göre belirlenmelidir. Böylece öğrenciler, ilgileri ve yeteneklerine göre üniversitelerdeki bölümlere daha kolay yerleşme şansı yakalayabilecektir (Göktaş, 2008: 3-9). Ayrıca, öğrencilerin yükseköğretime devamı konusunda bölümler veya üniversiteler arası geçiş konusunda daha kapsamlı kolaylıklar sağlanmalıdır. Üniversiteler, öğrencilerin eğitimine devamı teşvik ederken, bir taraftan da ayrılmak isteyenlerin kararına saygı duymalıdır. Eğitimden ayrılanlar, başka bölümlerde daha iyi potansiyel öğrenciler ve mezunlar olarak görülebilmelidir. Böylece, insanlara gerçekten ilgileri ve yeteneklerine uygun eğitim ve meslek edinme fırsatı sunulacağı düşünülmektedir (Harvey ve Szalkowicz, 2017: 16).

Birçok araştırmada olduğu gibi, bu araştırmada da bazı sınırlılıklar bulunmaktadır. Bu araştırmada sınırlılık, 166 kişilik öğ-

renci grubu üzerinde gerçekleştirilmiş olmasıdır. Dolayısıyla araştırma bulguları, lise son sınıf (12. Sınıf) öğrencilerinden oluşan 166 kişilik çalışma grubundan elde edilen veriler ile sınırlıdır. Farklı coğrafyalarda, daha çok sayıda öğrenciler ile 10 ve 11. sınıf öğrencilerini, velileri, öğretmenleri ve yöneticileri de kapsayan başka çalışmalar yürütülebilir.

KAYNAKÇA

- Aslanargun, A. (2013). Temel Kavramlar ve Seriler. Ağaoğlu ve Atlas (Ed.), İstatistik-I (s. 3-30). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Aydın: (2008). "Orta ve Yükseköğretim Kurumlarına Öğrenci Seçme Sistemi: Bir Öneri". Üniversite ve Toplum Dergisi, C/S. 8 (2): 1-4.
- Bağcı, C. (2016). "Türk Üniversitelerinin Temel Sorunları, Özerklik Özlemi ve Misyon Arayışları Üzerine Bir Değerlendirme". Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C/S. 26 (1): 171-189.
- Başar, H. (2013). Nasıl Düşünelim. Ankara: Pegem Akademi.
- Bektaş, Fidan, Ş. ve Keçeci, B. (2011). "Yükseköğretimde Sorunlar ve Öneriler", 13. Türkiye Harita Bilimsel Teknik Kurultayı, 18-22 Nisan, Ankara.
- Biçer, B. (2013). "Ortaöğretim Felsefe Dersi Öğretim Programı ve YGS (Yükseköğretime Geçiş Sınavı) Sorularının Karşılaştırmalı Analizi". The Journal of Academic Social Science Studies, C/S. 6 (5): 59-70.
- Cemaloğlu, N. (2014). Veri Toplama Teknikleri: Nicel-Nitel. Tanrıoğen (Ed.), Bilimsel Araştırma Yöntemleri (s. 131-164). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Çoban, B.; Çoşkun, Z.; Batmaz, H. Ç. ve Kırgil, F. (2013). "Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Spor Bölümü 12. Sınıf Öğrencilerinin YGS ve LYS'ye Yönelik Görüşlerinin Tespit Edilmesi". The Journal of Academic Social Science

- Studies, C/S. 6 (5): 48-53.
- Davidovitch, N.; Byalsky, M.; Soen, D. and Sinuani-Stern, Z. (2013). "The Cost of More Accessible Higher Education: What is the Monetary Value of the Various Academic Degrees? A Case Study". *Contemporary Issues in Education Research*, C/S. 6 (1): 37-58.
- Dinç, E.; Dere, İ. ve Koluman: (2014). "Kademeler Arası Geçiş Uygulamalarına Yönelik Görüşler ve Deneyimler". *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C/S. 17: 397-423.
- Ekinci, C. E. (2009). "Türkiye'de Yükseköğretimde Öğrenci Harcama ve Maliyetleri". *Eğitim ve Bilim*, C/S. 34 (154): 119-133.
- Garth, A. (2008). *Analyzing Data Using SPSS*, Sheffield Hallam University. Erişim tarihi: 20/12/2017 https://students.shu.ac.uk/lits/it/documents/pdf/analysing_data_using_spss.pdf
- Göktaş, Y. (2008). "Yükseköğretimin Sorunları ve Bunlara Yönelik Çözüm Önerileri 1: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi". *Liberal Düşünce Dergisi*, C/S. 13 (51-52): 141-156.
- Gündoğdu, K.; Kızıldaş, E. ve Çimen, N. (2010). "Seviye Belirleme Sınavına (SBS) İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri (Erzurum İl Örneği)". *İlköğretim Online*, C/S. 9 (1): 316-330.
- Güven, İ. (2014). *Türk Eğitim Tarihi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Harvey, A. and Szalkowicz, G. (2017). "From Departure to Arrival: Re-engaging Students Who Have Withdrawn from University". *Journal of Further and Higher Education*, C/S. 41 (1): 79-97.
- Karasar, N. (2004). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kartal, K. ve Dirlik, E. M. (2016). "Geçerlik Kavramının Tarihsel Gelişimi ve Güvenirlikte En Çok Tercih Edilen Yöntem: Cronbach Alfa Katsayısı". *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C/S. 16 (4): 1865-1879.
- Kavak, Y. (2011). "Türkiye'de Yükseköğretimin Görünümü ve Geleceğe Bakış". *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, C/S. 1 (2): 55-58.
- Küçüker, E. (2016). "Türkiye'de Kademeler Arası Geçiş ve Öğrenci Akışının Gelişimi". *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C/S. 50 (1): 43-97.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2012). *12 Yıl Zorunlu Eğitim Sorular-Cevaplar*. Erişim Tarihi: 02.03.2018 http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2012/12Yil_Soru_Cevaplar.pdf
- Milli Eğitim Bakanlığı (2016). *MEB Merkezi Sistem Sınav Yönergesi*. 12/8/2016 tarih ve 8649147 sayılı. <http://www.meb.gov.tr>
- Organisation For Economic Co-Operation and Development (2003). *Education Policy Analysis 2003*. Erişim tarihi: 30.12.2017 https://www.oecd-library.org/education/education-policy-analysis-2003_epa-2003-en
- Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (2017a). *2017 YGS Sayısal Bilgiler*. Erişim tarihi: 15.12.2017 <https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2017/OSYS/YGS/SAYISAL28032017>
- Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (2017b). *2016 Yılı Faaliyet Raporu*. Erişim tarihi: 15.11.2017 <https://osym.gov.tr/pdfdokuman/2017/GENEL/2016FaaliyetRaporu14032017.pdf>
- Özbay, Ö. (2008). "Çapraz Tablo Analizi Nasıl Yapılır?: Pratik Bir Açıklama". *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, C/S. 9: 459-470.
- Özdemir, Ç. (2006). *Üniversiteye Giriş Sınavının Üniversite Sınavına Giren Öğrenciler Üzerindeki Etkileri*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

- Öztürk, F. Z. ve Aksoy, H. (2014). "Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Modelinin 8. Sınıf Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Ordu İli Örneği)". Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, C/S. 33 (2): 439-454
- Pituch, K. A. and Stevens, J. P. (2016). Applied Multivariate Statistics For The Social Sciences. New York: Routledge
- Resmi Gazete (1973). Milli Eğitim Temel Kanunu. Resmi Gazete: 24.06.1973, 14574.
- Resmi Gazete (2013). Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Resmi Gazete: 07.09.2013 / 28758.
- Resmi Gazete (2016). Sözleşmeli Öğretmen İstihdamına İlişkin Yönetmelik. 03.08.2016 / 29790.
- Resmi Gazete (2017). Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumlarına Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği. Resmi Gazete: 22.04.2017 / 30046.
- Şad, N. ve Şahiner, Y. K. (2016). "Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sistemine İlişkin Öğrenci, Öğretmen ve Veli Görüşleri". İlköğretim Online, C/S. 15 (1): 53-76.
- Tabachnick, B.G. ve Fidell, L. S. (2001). Using Multivariate Statistics. Massachusetts: Pearson Publish.
- Türk-İş Sendikası (2017). Kasım 2017 Açlık ve Yoksulluk Sınırı, <http://www.turkis.org.tr/dosya/ejvr9N54947T.pdf> adresinden 10.12.2017 tarihinde erişildi.
- Yeşilyaprak, B. (2002). Eğitimde Rehberlik Hizmetleri. Ankara: Nobel Yayınları.
- Yurdabakan, İ. (2008). Eğitimde Kullanılan Ölçme Araçlarının Nitelikleri, Erkan ve Gömleksiz (Ed.), Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme (s. 38-66). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yükseköğretim Kurulu (2017). YKS Basın Açıklaması. Erişim tarihi: 28.12.2017 <http://www.yok.gov.tr/web/guest/yks-yeni-duzenleme>
- Yükseköğretim Kurulu (2018). YKS Sıkça Sorulan Sorular. Erişim tarihi: 02.03.2018 <http://yok.gov.tr/web/guest/yks-sss-ve-cevaplari-ile-puan-turleri>
- Yükselen, C. (2006). Pazarlama Araştırmaları. Ankara: Detay Yayıncılık.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

- Maya, İ. ve Yakut, S. (2018). 2018 Yılında İlk Defa Uygulanacak Olan "Yükseköğretim Kurumları Sınavı" Hakkında Lise Öğrencilerinin Görüşleri, *Jass Studies-The Journal of Academic Social Science Studies*, Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS7729>, Number: 70 Autumn I 2018, p. 19-37.

